

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 17.

V Ljubljani, v ponedeljek 21. januarija 1889.

Letnik XVII.

Nemški prvoboritelji na Koroškem.

„Pester Lloyd“ je s kratkimi vrsticami pojasnil „nemško“ gibanje na Koroškem. Imenoval je imena, mi navedemo le dogodke.

Bil je g. A. M., ki je l. 1887 pristopil k vredništvu ..., listu, ki je vedno oznanjeval skrajno nemško politiko, poleg tega pa si dovoljeval najgrše napake proti nemškemu stilu in slovnici — „Presse“ je včasih prinesla lepo zbirko napak — in konečno hujskal posebno kmetsko prebivalstvo, v prvi vrsti proti škofu dr. Kahnu, deželnemu odboru in kmetijski družbi. M. je bil vsled tega obsojen na večdneven zapor. Ko pa je prišlo na dan proti njemu več manjših stvari, kot goljufija, izneverjenje in iztiskanje, pobral je gospodič šila in kopita ter zbežal v Švico, odkoder nekda namerja odpotovati v Ameriko. „Svojo mnogoštevilno družino“ piše dalje „Pester Lloyd“, „pustil je v bedi in revščini v Celovci, ter je vzel s seboj le vedno rastočo nevoljo“. Izdajatelj istega lista jo je tudi potegnil, ko je bil obsojen na velike globe zaradi razžaljenja časti.

Ti dogodki na časnikarskem polju so vzbudili pozornost v širokih krogih ter ob enem pojasnili in zbistrili položaj. Že davnej mnogim ni bilo všeč, da taki ljudje in na tak način na Koroškem razširjajo in zagovarjajo liberalizem in nemštvo; in vendar se malosrčni staro-liberalci niso ustavljali takemu početju. Ker pa so se za lepodonečimi besedami narodnega blaga, napredka in narodnosti skrivale le nepoštenost, nespodobnost in korupcija, zgubila so glasila takozvane „schärferen Tonart“ verjetnost in veljavo tudi pri onih, ki se doslej niso mogli odtegniti njihovega vplivu. Gotovo pa se je izdatno skrčila vrednost njihovih napadov. In ko bi to pojasnilo koroških razmer koga napotilo, da bi skozi

drobnogled razgledal si tudi v drugih kronovinah početje nekaterih, sicer temnih, a vendar glasnih značajev, kakoršni so oni na Koroškem, pridobila bi mnogo ne le morala, marveč tudi mirno skupno življenje prebivalstva.

Slabi časi.

I.

△ Ljudje navadno tarnajo o slabih časih, in vendar je le malo takih, ki bi se lotili resnega dela, da zboljšajo slabe čase. Vsak naj bi sam najprvo pri sebi začel snaziti Augijev hlev, tako bi gotovo pričela svitati se zárija boljših časov. Stariši in učitelji morejo le tedaj vzgojiti dobre otroke, ako se morejo ti več učiti iz dobrega vzgleda, kakor iz njih opominov. Tako delajo slavni vojskovodje, ki dajejo sami svojim vojakom vzgled srčnosti in navdušenja. Ker pa je toliko slabih vzgledov, zato je mladina povsod vedno slabša, in zato obsoja ljudstvo višje osebe, ker je sodi po vnanjem.

Zgodovina je narodov žitje in bitje, njih šege, navade in razvade, zato smemo trditi, da v prvi vrsti ljudje sami delajo zgodovino. Ljudje naj se torej poboljšajo, in tudi časi se bodo zboljšali. V prvi vrsti pa se morajo poboljšati voditelji časa ter narodu z lepim vzgledom in dobro besedo kazati pot do boljše prihodnosti. Hic Rhodus, hic salta! Tu so potrebne reforme. Kakor se najtrdnjša ladija z najboljšim močtvom lahko razbije ob skalah pečevja, ako nima krmila, razumnega krmilarja in spretnega poveljnika, isto velja o narodu brez vzglednih, požrtovalnih, odkritosrčnih in dobrih voditeljev.

Prvi vzrok slabih sedanjih časov pa je brezmejna sebičnost, ki išče povsod le dobička in ne izbira sredstev v dosego namena. Za najlepšimi naslovi skrivajo se navadno neusmiljenost, krivica, izsesavanje ter sploh vsi izrodki dobičarije. Je li

čudo, da svet pozná le po imenu ljubezen do bližnjega?

Na jeziku nosi marsikdo najlepše fraze, kot napredek, svoboda, previdnost, požrtovalnost, narodnost itd., a v senci kalé mu rastline sesalke, ki se potem opletajo narodovega debela od korenine do vrha ter mu jemljó življenja moč in bujno rast. Ali naj navedemo vzgleda?

Pred tremi dnevi smo ob kratkem na tem mestu označili vzrok, zakaj propada avstrijska trgovina na Balkanu: ker produkcija in trgovina niste solidni. Isto velja tudi drugod. Trgovci in rokodelci ponujata občinstvu slabo blago za dober denar, a znana uhata žival gre le jedenkrat na led. Trgovci in rokodelci imata najprvo dobiček, pa s slabimi, ponarejenimi izdelki zgubita zaupanje svojih kupčevalec. In kdo je temu kriv? Sama.

Tako si krade zaupanje in uničuje obstanek svoj kmet s prodajo slabih pridelkov, tovarnar s slabim blagom, delavec z lenobo, nezvestobo in nepoštenostjo. Mnogo vzgledov iz vsakdanjega življenja mogli bi navesti, ki dokazujejo, da je krivična sebičnost glavni vzrok sedanjih slabih časov. Vsled tega se mnozé nezadovoljnost, sovraštvo in nasprotje v družbi človeški. Ta sebičnost pa je vkoreninjena v sreih, iz katerih je najprvo zginita ljubezen do Boga in s to ljubezen do bližnjega; vsečila pa se je v srca in družbo mrzla, neusmiljena samopašnost in neukrotljiva nasladnost. Kjer pa ni vere, tam ni ljubezni, in kjer ni ljubezni, je samopašno sovraštvo. Grabljivost pritiska iz višjih krogov na nižje, ti pa hočejo malo delati, pa dobro živeti. In tu je vzrok socijalnih bojev.

Ali pa niso višji krogi, premožnejši ljudje tudi usmiljeni in dobrosrčni? O da! Marsikdo obleče plašč „usmiljenja in človekoljubja“ ter priredi „ples, koncert ali predstavo za reveže“. Tu plešejo in rajajo, da si preženó izpred oči temne podobe trpečega človeštva. Od potrate in zapravljenosti pa pa-

LISTEK.

Complimentum — kaj je to?

Novo leto, čas voščil, imamo že par tednov za saboj. Čas voščil, pravim je to. Pa le nikar ne vprašaj, kakošno notranjo vrednost imajo dostikrat voščila k novemu letu ali tudi za god. Zgolj lepe, da, celó poetično vznešene besede se ob teh prilikah slišijo in čitajo, a za njimi se skriva dostikrat najnavadnija proza.

„Gospodu moram iti danes srečne novo leto voščiti ali čestitat k veselemu imendnevu“, meni kak služabni duh; zraven pa si misli: „Prav za prav želim sreče in veselih ur le sebi; da bi mi pač kaj prida padlo!“ — „Moj šef je dobil visoko priznanje“, mrmra sam seboj marljiv uradnik tam na stolu, „moram mu čestitati. Prav za prav pa delam le jaz“, nadaljuje sam pri sebi, „podpisaval bi se marsikdo, seveda, a pozno na večer truditi se, po zaprašenih aktih stikati in redno izdelavati, to pa ne diši vsacemu. Odlikovan bi moral biti le jaz ali vsaj tudi jaz. Pa kaj hočem, naj se pridružim drugim in pokažem vsaj na videz, kakor bi v resnici pripoznaval njegove zasluge.“ Res gré, in prikloni se globoko vstopivši se pred odlikovanca, in odhajaje iz dvorane stori takisto.

„Skoraj bi bil moral misliti, da je ta človek

železen“, modruje sam pri sebi nekdo drug prebiraje svoj časopis. „Zdelo se mi je že skoraj, da ga ne bo premogla nikakošna bolezen, in da se poprej ne bo spravil izpod nog, kakor da ga pri kačih 80 letih pobere smrt. Danes pa vendar čitam, da ga je stisnilo že pri 65. Pa se bomo zopet pomaknili v službi za stopinjo višje in za jeden plačilni razred nižje!“ Zadovoljno si mane rokó, kar mu šine v glavo misel: „Soproga njegova mora pa vendar biti zeló žalostna. Prav srečen zakon je bil to, o čemer sem se pred leti mogel prepričati na lastne oči. Sožalno pismo ji moram vsekako poslati, in to še danes.“ In prime za pero in napiše lepo pisemce, tako rahločutno in mило, da se zdi, kot bi bila vsaka besedica zamočena z grenko solzico. Oh, jezik in srce, tako blizu skupaj, pa tako daleč narazen! —

Sedaj je spet predpust, kakor je bil že sto in stokrat. Ravno v svet vzletela hči je vprašala neki predpust svojo mater, kaj naj vendar govori na plesnem venčku, kako se obnaša v družbi, da se pokaže, kako se zná dobro sukati ne samo z nožicami, ampak tudi z jezičkom. „To-le ti bodi pravilo“, pouči jo premetena mati: „Vsacemu, kdor pride prepozno in ga količkaj poznaš, opomni: „Ah, tako pozno, kedaj smo vas že pričakovali!“ In vsacemu odhajajočemu reci začudena: „Oho, ali že odhajate?“ —

Kultura je oblizala dandanes že skoraj ves svet. V prejšnjih časih je v posebnem slučaju tudi kdo izmed boljših krogov obetal komu kar v obraz na pr., da ga bo vzel neki nevidni duh. Dandanašnji se reče: Dober dan, lahko noč ali celó: ponižen sluga, a misli si olikani svet to, kar so v prejšnjih časih povedali komu naravnost in na vsa usta.

Oj, tisti sluga, tisti ponižni, pokorni sluga! Le reci tistemu, ki ti kaj tacega zatrjuje, bodisi v pismu, bodisi ustno, le ukaži mu na pr., naj ti stori to ali ono uslugo, ki bi ga stala nekoliko potov, sitnosti ali premagovanja, ali poprósi ga, naj ti pomaga prtljago nesti s kolodvora: to ti bo pokazal zobó, češ, ali sem mar jaz tvoj postrežek! —

Če se že skoraj vse na svetu kaže v drugačni luči, kakor je v resnici, potem ni čuda, da je tudi z naslovi taka. Tega imenu se navadno pridevje po učenosti dišeči „Dr.“, onega nazivlje svet vedno eno stopinjo višje, kakor mu to pristoji. Tam je zopet „visoko čislani“ in „velečenjeni“, če tudi reveži stočejo zaradi njegove trdosrčnosti, in ljudje čislajo le njegovo bogastvo, ne pa imovnika samega. „Velečenjen“ pa je; tega naslova mu nočem odrekati, ker ne more mu ga nihče. „Čenjen je morda za 50, 100, 300.000, ali celó za kak milijonček, kar je brezdvomno „vele“. —

Tudi redkejša pridevka „žlahtni“ in „visokorodni“ bi se dostikrat bolj prilagala preprostemu

dajo le trde skorjice kruha revežu v naročje. Iz morja svetlobe v prostornih dvorinah sijajo le slabi žarki na ubogega prosjaka, ki pod oknom posluša, drhteč lakote in mraza, glasove godbe. Vsak tak dobrotnik pa potem skrbi, da se njegovo ime tiska z mastnimi črkami v listih in mu kori ponižnih občudovateljev pojejo slavo. Ali je to tiha krščanska ljubezen do bližnjega, ki išče v prvi vrsti le zabave in hvala?

In taka „humannost“, ki si le z malim drobižem preganja resnične reveže izpred praga, naj zboljša sedanje slabe čase?

Naravno je torej, da je ta nekrščanska samopašnost zasejala v družbo sovražna nasprotja, da nižji stanovi zavidljivo gledajo bogatinove hiše in zahtevajo, naj se deli premoženje. Saj ti omikani višji krogi sami učé, da ni večnost, in da si more človek na zemlji vstvariti pekel ali nebesa. Nič ni brez vzroka!

Ko pa ti brezumni višji krogi čutijo šumenje in vrvenje med ljudstvom, potem pridejo na dan s parolo: „Vere je treba ljudstvu!“ A ta vera naj bi bila za ljudstvo le policijsko sredstvo, kajti sami so vzvišeni nad vse. Take namere in poskuse pa tudi narod spozná in zaničuje svoje voditelje, ki nosijo le krinke na obrazih. Vera, pravičnost in sploh vsaka čednost niso svetna strašila ali okovi, ki naj ljudstvu zamaše ušesa in usta ter pokrijejo oči, temveč višja dolžnost za vse, in v prvi vrsti za one, ki hočejo narodu kazati pot ter zaslužiti ime pravih rodoljubov.

Da se bodo časi zboljšali, kažejo naj pot z lepim vzgledom višji gospodje v vsakem stanu, v vsaki družbi. To pravilo velja posebno za stariše in učitelje; kakoršni so namreč otroci, taka bode prihodnost.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. januarja.

Notranje dežele.

Vsled *dvornega žalovanja* za očetom cesarice Elizabete letos ne bo dvornih pustnih veselí. Dne 6. februarja se bo dvor preselil v Budimpešto, kamor boste odpotovali še koncem tega meseca cesarica in nadvojvodinja Valerija.

Cesar je imel minoli petek daljšo vojaško konferencijo z nadvojvodo Albrehtom, ki je takoj potem odšel v vojno ministerstvo, kjer se je dve uri posvetoval z vojnim ministrom Bauerjem in načelnikom generalnega štaba Beckom.

Cesar je s posebnim pismom naučnemu ministru naznanil, da podeljuje vsakokratnemu *krakovskemu škofu* knezo-škofijsko dostojanstvo in naslov.

Hrvatski poslanci v *ogerskem državnem zboru* preključujejo vest, da hočejo pri točki orožne postave o častniških izpitih vložiti poseben predlog na korist hrvaščini. Glasovali bodo za nepremenjeni zakon. V seji liberalnega kluba dne 17. t. m. je rekel minister Fejerváry sklicuje se na neko pismo vojnega ministra, da se na najmerodajnejšem mestu želi, naj se postopa z enoletniki takó, kakor to zahteva njihov bodoči častniški poklic. V instrukciji,

ki se bo z nova pregledala, izreklo se bo obligativno, da bo morala imeti vsaka izpitna komisija posamezne člane, ki bodo zmožni dotičnega jezika. Instrukcija, ki se nanaša na Avstrijo, govori o materinem, ona za Ogersko o državnem jeziku; za Hrvatsko velja hrvaščina.

Vnanje države.

Srbska škofa Nikanor in Dimitrije, ki sta se izrekla zoper ločitev kraljevega zakona in jima je vlada zaradi tega prepovedala brez dovoljenja zapustiti prestolnico, odpotovala sta pred nekaterimi dnevi vsled vladnega ukaza v svoji škofiji. — „Pol. Corr.“ javlja: Vse vesti, da je kralj tej ali oni osebi naročil sestavo novega ministerstva, so neistinite. Res je minoli teden sprejel v avdienci Jovana Ristića in generala Gruića, a ta dva sta se mu le zahvalila za podeljeno odlikovanje ter se pri tej priložnosti niti ni omenjala sestava novega kabineta; kralj je le mimogredé opomnil, da se bo v tem oziru odločil pozneje, ko bo prišel ugodni trenotek. — Na vladne kroge je napravilo jako neprijeten vtis, da je pričel dolgoletni svetovalec kraljev, Garašanin, naenkrat ljuto agitovati zoper Kristićevo ministerstvo; posebno je njegovo glasilo „Videlo“ napadlo ministra Mijatovića in Gjorgjevića. Napominani list je z ozirom na novo ustavo imenoval sedanjo vlado „politični luksuz“ ter izraža trdno nado, da se bo pri sestavi novega ministerstva oziralo na večino naroda, radikalno stranko. Garašanin se obrača na ono stran, kjer je pričelo vzhajati solnce.

Bolgarski metropolitje so se, kakor znano, mej grškimi prazniki zbrali v Sofiji, da bi rešili več cerkvenih vprašanj. Namestu pa, da bi se bili bavili z vladnimi predlogami, začeli so se pričakati o stvaréh, kot novih praznikih v dan sv. Ferdinanda in sv. Klementine itd. O tem smo na tem mestu že obširneje poročali. Dostaviti moramo le še nastopno: Ta zadeva je jako resna. Vlada je sklenila prestaviti vse metropolitje, ki so se vdeležili zgorajšnjega zborovanja. Znani tirnovski metropolit Klement bo prišel v Plovdiv; sofijški metropolit, ki je bil določen za Vidin, bo ostal v Sofiji. Ako se bodo metropolitje branili ubogati tej najnovejši vladni naredbi, potem bo vlada zabredla v veliko zadržgo. Metropolitje imajo namreč na svoji strani velik del duhovščine po mestih in na deželi ter bi bila njena sovražna agitacija mej narodom jako kočljiva za vlado, akoravno grški duhovnik nima posebnega vpliva na prosto ljudstvo. — Vlada je prestavila veliko višjih častnikov, posebno onih generalnega štaba. Vojni minister se je namreč sprl z generalnim štabom ter mu je celó neki častnik rekel, da ne razume vojaških zadev, v katere se vmešava. Vojni minister je hotel vsled tega odstopiti, pa tudi generalni štabniki so se odpovedali službi. Slednji so vsled prinčeve prošnje preklicali svojo odpoved, kaj potem pa je večina izmed njih dobila ukaz, da odpotujejo v manjše posadke, kjer so jim odkazane bolj ali manj podredjene službe. Ta dogodek nam kaže, kakó slabo podlago ima disciplina v bolgarski armadi. — V nekaterih dneh se bo vršil v armadi večji *avancement*, ker bodo dobili novi polki svoje poveljnike. Novačenje meseca novembra in decembra se je vršilo gladko, ustavljali so se le Grki. — Brzojavni in poštni promet je bil v minolem letu v primeri s prejšnjim letom jako velik. Došlo je na pr. 492.750 pisem, iz dežele se jih je poslalo 368.900. Promet s poštnimi nakaznicami je iznašal okrog 3.100.000 frankov. Brzojavk je došlo 105.484, odšlo pa jih je 89.484. — Princezinja Klementina se je povrnila v Sofijo, kamor je došla predvčeraj.

Nemški pravosodni minister Friedberg se je odpovedal službi zaradi nekega razpora z Bismarckom. Friedberg je bil namreč koj iz začetka velik nasprotnik kazenskemu postopanju zoper prof. Geffckena. — Zaveznemu совету je došel postavni načrt o varstvu nemškim koristim in zatiranju trgovine s sužnjimi v vshodni Afriki. Postava zahteva v ta namen iznesek do dveh milijonov mark. Izvršitev potrebnih naredb naj se izroči državnemu komisarju, ki ob enem v smislu posebnih izročenih mu navodil izvršuje nadzorstvo nad nemško-afriško družbo in njenimi uradniki. Državni kanceler se pooblaščuje, da vzame po potrebi dotične izneske iz državnih sredstev. V utemeljevanji se naglašja, da bodo vodilna načela nemške nasebinske politike, kakor jih je leta 1884 in 1885 potrdil državni zbor, i v bodoče vodilo vladnemu postopanju pri prekomorskih podjetjih nemških državljanov.

Ako je „Pol. Corr.“ dobro poučena, rešilo se bo vprašanje o dednem nasledstvu v **Luksemburgu** na miren način, ne da bi provzročilo kakerekoli državnopravne premembe na Nizozemskem. Vdeležene države so se formalno pogodile ter smrt nizozemskega kralja ne bo dala povoda nobenim razprtijam. Govori se, da se bo vojvoda Adolf Nassavski odpovedal na korist svojemu sinu, vendar se o tem ne vé še ničesa gotovega. Holandska vlada je vedno strogo pazila na to, da ni nikedar prekoračila meje čiste personalne unije; Luksemburg je imel celó lastne diplomatske zastopnike v Berlinu, Bruslju in Parizu. Smrt nizozemskega kralja tudi v Luksemburgu samem ne bo provzročila v državno-pravnem oziru nobene premembe, kakor edino to, da bo prestol zasedla druga vladarska hiša.

Volilna komedija v Parizu nam kaže veliko sličnost mej **Francijo** in Ameriko. Takó na pr. pripovedujejo listi z veliko resnostjo, da vsak dan dohaja na prekontlantskih in angleških parnikih mnogo tujcev, ki si hočejo volilno bitko ogledati na lici mesta. Republikanski listi naglašajo z velikim zadoščenjem, da celó sivi Jules Simon pozivlje konservativne republikance, naj ga posnemajo in volijo Jacquesa, kar nikakor ne bo pomenilo „Živel Jacques!“, marveč le „Propal Boulanger!“. Za Jacquesa jako nujno delujejo tudi prostozidarske lože, kajti tem ugajajo le take razmere, v katerih se vrsti zmešnjava za zmešnjavo in veljá geslo: „Erasez l'infame!“ Boulanger sam je poln nade, da bo zmagal. Izrazil se je nasproti nekemu dopisniku „Pall-Mall“-lista, da računa na večino 100.000 glasov. — Ministerski svet je sklenil vsled predloga ministra Locroy-a, da se prepové predstava drame „L'officier bleu“, ker je v igri uprizorjen tudi ruski dvor. — Škofa Freppela knjiga: „Francoska revolucija, spis ob priložnosti stoletnice 1789“ je doživela že peti natis. Časopisje živahno razpravlja to; konservativno časopisje zeló hvali škofovo knjigo. — Razprava v nemškem državnem zboru o naredbi gledé potnih listov v Alzaciji-Loreni ni napravila v Franciji skoraj nobenega vtisa. Večina listov pravi tem povodom le to, da prusko nasilstvo v teh dveh deželah še ni zatrló v narodu naklonjenosti Franciji. — V Origny-u ob reki Oise-i so izbruhnili dne 17. t. m. vsled štrajka resni nemiri. Vlada je morala odposlati v ta kraj več vojakov, da napravijo red. Razburjeni delavci so zažgali neko delavnico.

Špansko redarstvo je zasledilo zločince, ki so vrgli petardo pred kraljevim gradom v Madridu ter upa, da bo kmalu zgrabilo vse vdeležene petardovce. — Dne 17. t. m. se je v Barceloni v neki hiši nasproti muzeju razpočila petarda, ki je hudo poškodovala hišo in težko ranila eno osebo.

hribovcu, kakor pa kacemu gizdavemu aristokratu. Hribovec ali gorjanec ima večjidel „žlahtniše“ sree, kot pa plava v taki „višnjevi krvi“; „visokoroden“ je pa brezdomno.

Tu pa tam se kako žensko bitje vedno nazivlje z lepo donečim naslovom: „milostljiva“. A koliko jih je, ki so milostljive le za-se! Rade si odpuščajo t. i. „človeške“ ali še posebej „ženske slabosti“, na drugih pa vidijo zgolj pregrehe! —

In sedaj: Complimentum — kaj je to? Ali si po vsem tem, dragi čitatelj, že uganil, kaj so pokloni, „komplimenti“? Dobro znani prof. dr. Jakob Zupan je rekel: „Complimentum = complete mentitum“; poklon je nekaj popolnoma zlaganega! Kdo bi temu učenjaku gledé današnjega sveta pač ne pritrdil? Jaz si že ne pomišljam dosti.

Tine Balant.

Poljski škofje.

List „Kurjer Poznański“ je objavil seznam vseh poljskih škofov povodom sedanjega pogajanja rusko-vatikanskega. Čitateljem našim zaradi tega podajemo tu več dotični seznam „Kurjera“.

Razven bivšega nadškofa hnjezdno-poznanjskega

in sedanjega kardinala grofa Ledóchowskega je stanje poljskih škofov nastopno:

Nadškofija Hnjezdno-Poznanj, s katero je spojen tudi naslov poljskega primasa: dr. Jul. Dinder od l. 1886. Sufraganna škofija za Hnjezdno je brez vladike; sufragan za Poznanj: Likovski od l. 1887.

Nadškofija varšavska: dr. Teofil Popiel od l. 1883. Sufragan varšavski je dr. Kazimir Ruszkiewicz od l. 1884. Sufraganna škofija v Lowiezi: izpraznjena.

Nadškofija mohilevska: Aleksander Gintown-Dziewaltowski od l. 1883; sufraganstva Mohilov, Potocki in Livonsko: prazna.

Nadškofija levovska: dr. Severin Moravski od l. 1885. Sufragan: Jan Pavel kniaz Puzyna.

Škofija krakovska: dr. Albin Dunajewski od l. 1879.

Škofija kaliezska: K. Berešniewicz od l. 1883. Sufraganska škofija je izpraznjena.

Škofija plocka: izpraznjena; upravlja jo škof in partibus Kossovski od l. 1883.

Škofija kulmska: dr. Leo Redner od leta 1886. Sufraganska škofija je izpraznjena.

Škofija vilnenska je izpraznjena. (Škof Hryniewicz, imenovan l. 1883, je od l. 1885 internovan v Jaroslavu.)

Škofija samogicijska: Lenart Pallulov od l. 1883; sufragan: Baranoski. Sufraganstvo kuronsko je izpraznjeno.

Škofija lucka-žitomirska: dr. Martin Kozłowski od l. 1885; sufragan: dr. Ciril Lubowidzki; sufraganstvi lucko in kijevsko sta izpraznjena.

Škofija przemyslska: Luka Palecki od l. 1882; sufragan: dr. Jakob Glaser.

Škofija tarnovska: Ignacij Loboš od leta 1886.

Škofija augustinska: Peter Pavel Lubicz-Wierzbowski od leta 1872; sufragan Josip Hollák.

Škofija sandomerska: Anton Solkiewicz od l. 1883; sufraganstvo je izpraznjeno.

Škofija lublinska je tudi izpraznjena.

Škofija Kielec: T. Kuliński od l. 1883.

Škofija tyraspolska: dr. Fr. Ka. Zottmann od l. 1872; sufragan: A. Zeer.

Izmed odstavljenih škofov še živé: bivši nadškof varšavski Feliński v iztočni Galiciji; bivši škof vilnenski St. Krasinski v Krakovem; bivši škof poznanjski Janiszewski v Hnjezdnu, bivši škof varšavski P. Rzewnski v Krakovem; bivši poljski škof nemške armade Namszanowski v Olivem.

Egiptске oblastniji v Suakimu so posale sela v Kartum, da se pouči o tamošnjem položaju in potem poroča. Sel se je povrnil ter pripoveduje: Potoval je iz Suakima v Kartum 24 dni; prinesel je seboj pismo vjetege Slatina beja ter izvedel, da je v jetništvu umrl Lupton. V Kartumu ni ničesa znanega o Eminu paši in o tem, da so ekvatorijalne provincije v rokah mahdistov. Vsi evropski jetniki v Kartumu so zdravi.

Izvirni dopisi.

Iz Horjula, 18. jan. (Bolezen.) Minolo leto je bilo res nekako osodopolno, viharo v marsikaterem oziru. Že letnica je nekako pomenljiva; imela je tri osmice, kljuke ali paragrafe. Napovedovalo se je, da bo svet takrat gorje klical in upil, ko se bo pisalo 1888; skoraj se res ni sešlo brez enakega upitja, če tudi osmice ne morejo kaj takega povzročiti. Ko je počil glas, da se v Ljubljani osepnice prikazujejo, takoj se je trdilo, da se bodo še dalje širile in morda tudi nam ne bode prizanesle. Hudo so razsajale v glavnem mestu ter napadale ljudi vsake starosti brez razločka stanu ter jih mnogo pobrale. Grozen strah je bil, ko je morilka vedno hujša in bolj neusmiljena postajala ter mrtvašnico vedno bolj napolnjevala. Šolski pouk je prenehal, dijaki so dobili izvanredne počitnice ter bili domov izpuščeni. Osepnice začele so se oglašati po ljubljanski okolici in po deželi zatrošene po ljudeh in dijakih ter zahtevale povsod obilno svojo žrtev. Tudi tu pri nas smo pazili, kedaj se bodo sem priteple, ker po sosednih duhovnijah so se bile že zdavnaj naselile, kosile, morale in davile. Ker so tukaj osepnice leta 1874 mnogo kvara napravile ter je umrlo 47 ljudi večidel odraslih in zakonskih in ker so leta 1882 pobrale 31 otrok, zato smo se malo tolažili, da nam utegnejo za to pot prizanesti, ker so se res nekako ogibale; romale so okrog nas, onde se naselile ter se sčasoma posloville in drugod oglasile. Čez dolgo časa, ko smo že skoraj na-nje pozabili, pa se začuje glas — pri tej hiši imajo osepnice. In res, prišle so kot nepovabljen gost. Mislili smo res, da so že daleč čez mejo, pa se kar nepričakovano prikažejo. V štirih mesecih so podavile 51 otrok. To je gotovo veliko za duhovnijo, katera šteje 1500 ljudi, ko navadno po 35 do 40 ljudi umrje na leto, a se je zdaj število mrtvcev podvojilo. Neko milost so osepnice dozdej vendar še skazale, ker so odraslim prizanesle; nemogoče ni, da bi se še teh ne lotile, ko le ne morejo kraj zapustiti in se posloviti od tod. Med osepničnimi mrličmi se nahaja tudi jeden šolar, žalibog najprirednejši in najubogljivejši deček. Pet dni so ga mučile in zrel je bil za-nje. Največ otrok je umrlo v starosti do četrtega leta in nekaj od četrtega do šestega leta. Osepnični bolniki so res pravi revčki, usmiljenja vredni. Kakošna li mora biti spečenina? Hiše teh bolnikov podobne so pravim bolnišnicam. Osepnicam všeč je vsak prostor. Nekemu šestletnemu dečku se je grdoba na oko vselila. Deček je osepnice dobro pasel in srečno prestal, ali na oko le prav malo vidi. Bržkone bo treba operacije čez eno leto; da bi se le srečno zvršila, ker je dotičnemu imovitemu gospodarju prav veliko ležeče na tem dečku. Dostikrat taki bolniki niso mogli nič uživati, ker so se grdobe še od znotraj naselile. Zdaj osepnice močno pojenjujejo, a popolnoma le še nočejo slovesa dati.

Šolski pouk je vsled te bolezni od 29. oktobra 1888 do 7. januarja 1889 moral prenehati. Pa zamujeno se ne bo dalo dohiteti pri šolski mladini, ker je na tukajšnji enorazrednici nad 200 šolo obiskujočih otrok in ker so osepnice par najboljših mesecev vzele. Bog daj vsaj v prihodnje zdravje!

Z Dunaja, 20. januarja. (Deutsches Volksblatt pa Slovenci.) Ob novem letu je tukaj začel izhajati nov nemški list „Deutsches Volksblatt“, o katerem so pred rojstvom njegovim plakati kričali, da bo de krščanski list, ki se bo pečal največ z bičanjem spridenega židovstva in nepopisne korupcije, ki je povsod z židovi v najtesnejši zvezi. Programa list ni izdal sicer nikakega, sklicevaje se na preteklost svojih roditeljev Vergani & Schönerer, češ, čemu, zadosti sva znana na vse vetrove! Temu zvest list tudi res izhaja in žré v ponedeljek žide, v torek Čeha, v sredo plemenitaše, v četrtek duhovščino, v petek nemške Avstrijce, v soboto in nedeljo zopet žide. Nič mu ni všeč, kakor le Velika Nemčija in njeni bog Bismarck; celó za avstrijske Nemce ne mara, ker so mu premalo nemški. Kadar je pa slabe volje, spusti svojo nevoljo še dalje po svetu in celó nas, uboge Slovence v svojo „žehto“ jemlje. Kaj nam

vse dobrega želi, zvedeli bodate iz sledečega od besede do besede prevedenega članka, ki ga je obelodanil navedeni list v petek, dne 18. t. m. na drugi strani 16. številke zjutranje izdaje pod nadpisom: „Slovenische Parallelcassen.“

„Od šolnika prejeli smo gledé vsoprednic na mariborski gimnaziji dopis, ki ga strinjajoč se z nasveti tudi navedenimi nastopno natisnemo:

Čez mero hvalisani državni postavi za ljudske šole, o kateri nam mora vsak, kdor je brez predsodkov, pritrditi, da je bila brez tiste premišljenosti obravnavana, katera bi se tako pomenljivi postavi v obilni meri spodobila, da se je potem ob frenetičnem odobravanji „javnega mnenja“ dovršila, zahvaliti se je nam Dolenje-Štajercem za najnovejši dar naučne ekseclencije za slovenske vsoprednice na gimnaziji v Mariboru, v mestu, ki ima tako izrečno nemško lice, kakor Innsbruck, Linz ali Salzburg. (Če Vas le zeblo ne bo ob tem „ausgesprochen deutsches Gepräge! [Op. dopis.] Naučna politika, katera bi se ne omejevala z vsakovrstnimi oziri, bi sicer tudi še dandanes lahko ugovarjala potrebi ustanovitve takih vsoprednic, toda gospod pl. Gautsch misli si s Henrikom IV.: „Ministerskega sedeža je vse eno vredno, da se Čehom in Slovcem kaka malenkost brsne. Vrh tega se pa gospod pl. Gautsch starim prvoborilecem za „nemščino“ gospodoma Schmerlingu in Herbstu lahko ironično posmehne in namežika rekoč: „Ipsi fecistis!“ Vama je bilo do tega, po državni postavi za ljudske šole luč človekoljubja tudi po najoddaljenih kotih po Avstriji razširiti in število takih, ki ne umejo čitati, po možnosti skriti. Sedaj pa le pogledjte mladino iz okolice mariborskega mesta, o katerem sem vže rekel, da ima čisto jedrnat nemško prebivalstvo, ona zna skoraj vsa brati in pisati — ali nemški pa ne. Ker se prav iz te mladine skoraj največji del mariborskih gimnazijalcev nabira, je ustanovitev vsoprednic potreba, katerej se ni mōči nič več izogniti. To ni več, nego le logično! Od leta do leta rastoče poslovenjevanje dolenjega Stajerja je jedna izmed zlih posledic, ki jih je prinesla državna postava za ljudske šole s seboj.

Sedaj ozrimo se še na druge reči. Slovenska gimnazijska mladina v Mariboru odvisna je povsem od dobrot, katere se ji morajo deliti, če ne ji življenje ni možno; po največ so vinčarski sinovi, ki se s tem delu odtegnejo, da gredó v latinske šole hlače trgat, iz katerih pridejo kot slovenski fanatiki na službe in v dostojanstva, navadno in največ kot duhovniki. Nemškega duhovnika na Dolenjem Štajarju smeš že z Dijogenovo svetilnico iskati. Drugi postanejo notarji, advokatje, pisarji pri sodiščih, učitelji — vsi in povsod silni agitatorji velikoruskega mišljenja. Tretji konečno pomnožujejo inteligentni proletarijat in zakotne pisarje neizmerno.

Z ozirom na neki „visoki“ odlok, ki je skušal omejiti brezumni pritisk mladine v srednje šole, bilo bi odločno bolj pametno, ako bi se vinčarskim dečkom gimnazijska vrata zapirala ter bi se tako deželi ne odtezale moči, kakoršnih bi pri delu bolje in koristneje rabila. Ako pa vže ministru samemu ni nič do odloka in ako se ne zmenita zanj ne deželni šolski svet in ne gimnazijsko ravnateljstvo, skrbi naj mariborsko meščanstvo za to, da se bode izvrševal ter naj svojo dobrotno roko vsakemu vindišarskemu dečku odločno odtegne. Tako delati je mariborsko prebivalstvo dolžno svojemu obstanku in na pravično korist svojih otrok.“

Do semkaj zdí se nam članek pomenljiv, zlasti njegov poslednji tu navedeni stavek, iz katerega sledi, da bi se Slovenci niti šolati ne smeli, temveč na bi vse svoje žive dni sužnji naobraženih (?) Nemcev ostali. In tak list, ki take nauke širi, drzne se trditi, da je krščanski list, pa niti najprve zapovedi krščanstva ne pozna, ki je v vseh jezikih enaka: „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!“ Seppl, lass dir heim geigen!

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je daroval 80 gld. občini Železniki za napravo brizgalnice.

(Najvišja zahvala.) Presvetli cesar se je po g. deželnem predsedniku zahvalil deželnemu odboru in trgovski in obrtniški zbornici za čestike povodom zaroke nadvojvodinje Marije Valerije z nadvojvodo Francem Salvatorjem.

(Podpornemu društvu za visokošolce na Dunaji) pristopili so vnovič sledeči gospodje: kot ustanovnika s svoto po 50 gld. Fran Ks. Souvan, vele-

tržec, trgovinska zbornica svetnik in posestnik v Ljubljani, Anton Koželj, odgojitelj na Dunaji, kot podporniki pa: dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški, primarij, deželni poslanec, mestni odbornik in hišni posestnik v Ljubljani, dr. Josip Kapler, zdravnik v Ljubljani, Maks Veršec, tajnik posojilnice v Celji. Presrečna hvala vrlim rodoljubom!

(Umrli) je dne 18. t. m. v Komendi g. dr. Fortunat Müllner. Pokojnik je bil sicer umirovljen, vendar je opravljal službo zdravnika v tamošnji Glavarjevi hiralnici. Živel je jako mirno in trezno ter bil blag in priljubljen človek; učakal je redko starost 88 let. Na gomili njegovi žaluje troje sinov; dva sta se posvetila učiteljskemu stanu, tretji pa je znani zgodovinar in profesor dr. Alf. Müllner. — Umrli je v soboto večer posestnik v Gor. Logateci g. Matija Hladnik. N. v m. p.!

(Gosp. Josipa Gorupa) sta izvolila častnim članom prostovoljna požarna bramba na Toplicah in občinski odbor v Košani.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.)

Dne 18. t. m. je umrl duhovnik v pokoji č. g. Janez Pečar v 81. letu svoje starosti. Pogreb je bil danes zjutraj v Velikem Gabru pri Št. Vidu. — Župnikom v Boh. Beli je imenovan č. g. Janez Berlic, kapelan v Mošnjah. — Na župnijo Zlato Polje je bil danes kanonično vmeščen č. g. Leopold Lotrič.

(Slovensko gledališče.) Včeraj so predstavljali veselo igro „Moja zvezda“ prav dobro, ker nastopile so najboljše moči slovenskega odra gospodje Borštnik, Kocelj, Danilo in gospici Zvonarjeva in Gostičeva. — Nato se je pela opereta „Mesečnica“. Gospa Grbičeva in gospodičina Daneševa ste itak znani občinstvu kot vrli in izvežbani pevki, a tudi gđ. Nigrinova in gg. Slavko in Perdan so včeraj izborni peli in predstavljali. Sploh je bila predstava gladka. Gledališče je bilo dobro obiskano.

(Pisateljskega društva) zabavnemu večeru minolo soboto je predsedoval gosp. Fran Drenik ter čital zanimive črtice o „Rožniku“. Prebrala se je tudi lepa kantata gosp. A. Funtka, ki jo bode uglasbil g. dr. Ipavec v Gradci in se bode pela letos pri odkritju Vodnikovega spomenika.

(Izneverjenje v Zagrebu.) Vse mesto je bilo v soboto vznemirjeno, ko se je raznesel glas, da je podžupan Ferdo Kalabar kot upravitelj zavarovalne družbe „Croatia“ izneveril nad 14.000 gold. in ponaredil menic za 25.000 gold. Kalabarjevo početje zadnje tedne do žalostne smrti bilo je goljufija, da ljudje v prvem trenutku niti ž njegovo nedolžno družino niso imeli sočutja. Ko je brezvestni človek že leta 1882 posegel s tatinsko roko v tuje žepe, kakor se razvidi iz zapiskov, bil je tako predrzen, da se je dokopal do podžupanstva. Skušali so sicer nekateri možje stvar vsaj toliko prikriti, da bi rešili čast mesta in družbe, toda Kalabar je bil trdovraten do zadnjega trenutka. Že pred meseci je upravni odbor zasledil nerednosti v blagajnici družbe. Član ravnateljstva Honcl je že koncem decembra zračunil primanjkljaj v blagajnici v znesku 14.000 gld. Zahtevali so od Kalabarja ključa, ta pa se je vedno izgovarjal, da je bolan, mej tem časom pa je prepisal svoje premoženje na ime soproge. V petek zjutraj še so skušali Kalabarja pregovoriti, naj pokrije primanjkljaj s svojim premoženjem, on pa je odgovoril, da tega ne more, ker je ponaredil tudi menic za 25.000 gold. Nato je načelnik upravnega odbora Grahor naznanil kazensko preiskavo. Ob 6. uri zvečer so šli preiskovalni sodnik Šlajmer, zdravnik dr. Wickerhauser z redarji v Kalabarjevo vilo, da ga primejo. Ker jim ni hotel odpreti vrat, utrli so redarji šipe ter so zlezli v prvo sobo. V tem trenutku se je Kalabar v zadnji sobi ustrelil. Kalabar je denar večinoma potratil. Družba „Croatia“ nekda ne bo imela zgube, ker se bo izneverjena svota pokrila z ostalim premoženjem Kalabarjevim. To so nasledki korupcije in velikomestne lahkoživosti, ki se širi v manjših mestih.

(Bolniško in podporno društvo pomočnih uradnikov za Kranjsko.) Pri včerajšnji odborovi seji bil je namesto odstopivšega blagajnika g. A. Androjne izvoljen g. Oton Petan.

(Razstava podob.) Kakor smo že poročali, razstavljenih bode v kratkem v redutni dvorani v Ljubljani več podob. Razstava bode odprta že ta teden.

(Premeščenje in imenovanje.) Okrajni sodnik v Žužemperku g. L. Perko je premeščen v Šmarje, pravni praktikant gospod A. Mihael je imenovan avskultantom za Štajersko.

(Most žez Dravo) pri Ormoži, k spaja Štajersko s Hrvaško, odprt je bil zadnje sredo splošnem prometu.

(Volka) je ustrelil dne 16. t. m. logar J. Martinčič iz Lekove Doline v gozdu snežniške graščine.

(Goriške obrtniške in trgovske zbornice) predsednik in podpredsednik sta Evgen baron Ritter in J. Paternolli.

(Vabilo in program) predpustnih veselje narodne čitalnice metliške za l. 1889: 20. januarija: Domača zabava. 3. februarija: Vodnikova svečanost. 1. Kitica Vodnikovih pesmi; igra mestna godba. 2. Slavnostni govor. 3. Petje. 4. Ples. 17. februarija: Petje in domača zabava. 3. marca: Maskerada. 5. marca: Finale. Začetek vselej ob 8. uri. K obilni vdeležbi najuljudneje vabi ODBOR.

(Vabilo) k veselici, katero priredi prostovoljna požarna bramba v Šmarji v V. Vodnikov spomin dne 3. svečana t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih g. Vinka Ogorelea na Škofljici s sledečim vspešnim: 1. Govor. — 2. Tombola. — 3. Deklamacija. — 4. Petje. — 5. Prosto razveseljevanje. — Vstopnina za neude 20 kr., za družino 40 kr. — Čisti dohodek je namenjen za napravo nove brizgalnice. — K tej veselici najuljudneje vabi odbor.

Raznoterosti.

— Papežu Leonu XIII. so letos k novemu letu, kakor piše „Cath. Times“, čestitali vsi cesarji, kralji in državni načelniki.

— Hrvatski milijonar na Novem Seelandu. Pred 25 leti je pomorski kapitan Karina iz Kraljevice odpotoval v Kitaj ter je zapustil doma svojo ženo Marijo roj. Medaničev iz Kostrene-Sv. Barbare in sina Tomaža in Josipa, ki sta oba že mornarična častniki. Iz Kitaja je šel Karina v Auckland, glavno mesto angleške naselbine na Novem Seelandu, kjer je pričel trgovati z lesom, potem pa otvoril gostilno. Njegova družina ves ta čas ni ničesa čula o njem. Še-le pred petimi leti je poslal svojemu zbolelemu sinu Josipu 500 gld. Pred dvema mesecema je Karina zbolel ter pisal svojim sinovoma, naj prideta k njemu; denar za potne troške jima je ob enem s pismom poslal. Ko prideta v Sidney, izvedela sta, da je njujin oče že mrtev. Tamošnji trgovci z veliko potrpežljivostjo in prijaznostjo pomagajo bogatima dedičema pri težavni zapuščinski obravnavi. Potrebne listine sta že poslala občinski in župnijski urad v Kraljevicah. Zapuščino po umrlem Karini cenijo na 300.000 šterlingov, ali v našem denarju na 3.600.000 gold.

— Pogumna žena: Iz Kalkute se poroča v „Times“: „Lady Eva Quin, ki je sedaj na lovu v gorenji Indiji, je ustrelila že pet tigrov.“

— Zoper črve v pohištvu priporoča „Deutscher Müller“ naftalin raztopljen v lanenem olju. Les se večkrat s takim oljem namaže in v kratkem so črvi pokončani.

Telegrami.

Budimpešta, 20. jan. Liberalna stranka državnega zbora je sprejela vse točke ožone postave, ki se nanašajo na jednoletne prostovoljce. V polni seji se je Tisza izjavil o protokoličnem pojasnilu § 14., ki se je ponudilo konferenci liberalne stranke.

Zahvala in prošnja!

Odbor akad. društva „Tiglav“ v Gradci zmatra za svojo častno dolžnost, da pričetkom novega leta izreka svojo najtoplejšo zahvalo vsem onim p. t. gg., koji so kot podporni udje darovali znatne denarne vsote našemu društvu: G. prof. dr. Gregorju Krek-u, prof. Turku-u, ravnatelju F. Bradaški, majorju v pok. A. Komelu Sočebanskemu, dr. B. Ipavicu, prof. Hauptmannu v Gradci, dr. Vošnjaku, dežel. odborniku, Ivanu Hrabarju, gl. zastopniku banke Slavije, ces. svetniku J. Murniku, sod. svetniku J. Hrenu, prof. S. Rutarju in H. Rohrmannu v Ljubljani, dr. J. Slaneu v Rudolfovu, dr. J. Sernecu v Celju, in dr. J. Fonu v Zagrebu. Zajedno obračamo se do teh gg. s ponižno prošnjo, naj nam tudi v novem letu ohranijo svojo blagohotno naklonjenost in sploh do vseh rodoljubov in naših domovini vabeč jih, naj blagoizvolijo pristopiti v kolo podpornikov naših.

Zahvaljujemo se nadalje g. A. Trstenjaku v Ljubljani, g. prof. Jesenku v Trstu in č. g. Mahnič-u v Gorici, koji so društveni knjižnici darovali po več knjig, slavnemu blagotvorniku obćestvu v Peterburgu in slavnemu Matiji Hrvatski v Zagrebu, slavnim uredništvom: „Dom in Svet“, „Dolenjske Novice“, „Popotnik“, „Rimski katolik“, „Slovenec“, „Slovenski Gospodar“, „Slov. Pravnik“, „Vrtec“, „Učiteljski Tovariš“, ki so brezplačno, in slavnim uredništvom: „Edinost“, „Obzor“, „Politik“, „Soča“, „Vienac“, „Wiener medic. Zeitung“, ki so nam za polovično ceno pošiljali cenjene liste svoje in konačno slavnima uredništvoma „Slovenskega Narodna“ in „Slovenca“, ki ste vedno blagohotno in brez plače objavljali društvene razglase.

V GRADCI, dne 19. januarija 1889.

Za odbor:

stud. jur. Jos. Kotnik, stud. med. Jaroslav Žitek,
t. č. predsednik. t. č. blagajnik.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mna	termometra po Celsiju			
19.	7. u. zjut.	745.1	0.2	sl. svzh.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	742.0	2.2	sl. snap.	„	„
	9. u. zveč.	740.5	0.0	sl. vzh.	„	„
20.	7. u. zjut.	738.8	-2.0	brezv.	megla	5.50
	2. u. pop.	737.8	0.0	sl. vzh.	oblačno	„
	9. u. zveč.	737.7	-0.6	„	„	sneg

Srednja temperatura obeh dni 0.8° in -1.9°C, za 2-8° in 1-1° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

21. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 50 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	83 „ 15 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 30 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ — „
Akcije avstr.-ogorske banke	885 „ — „
Kreditne akcije	311 „ 60 „
London	120 „ 60 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 53 „
Cesarski cekini	5 „ 67 1/2 „
Nemške marke	59 „ 5 „

Tržne cene v Ljubljani

dne 19. januarija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	34	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež,	4	49	Surovo maslo,	—	78
Ječmen,	4	25	Jajce, jedno,	—	2
Oves,	3	09	Mleko, liter,	—	6
Ajda,	4	32	Goveje meso, kgr.	—	54
Proso,	4	83	Telečje	—	48
Koruza,	5	—	Svinjsko	—	44
Krompir,	2	14	Koštrunovo	—	32
Leča,	12	—	Pišanec	—	40
Grah,	13	—	Golob	—	20
Pižol,	11	—	Seno, 100 kgr.	2	50
Maslo,	—	94	Slama,	2	32
Mast,	—	68	Drva trda, 4 mtr.	6	50
Špeh svež,	—	50	„ mehka, „	4	25

Potrtega srca naznanjamo, da je srčno ljubljani, nepozabljeni mož, oziroma oče in brat, gospod

Matija Hladnik,

posestnik v Gorenjem Logatci,

sinoči ob polu 11. uri po dolgi, mučni bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče, ves udan v voljo božjo, 37 let star, preselil se s tega sveta v boljšo večnost. Pogreb bo v torek ob polu osmi uri zjutraj v Gorenjem Logatci.

Ranjkega priporočamo vsem sorodnikom in prijateljem v molitev in blag spomin.

GOR. LOGATEC, dne 20. jan. 1889.

Marija Hladnik roj. Jenčič, soproga. — Franc, sin. — Anton Hladnik, c. kr. prof., Franc Hladnik, Peter Hladnik, bratje. (1)

Tužnega srca javljamo podpisani žalostno vest prijateljem in znancem, da je danes v petek, dne 18. januarija t. l., o poludne prečastiti gospod

JANEZ PEČAR,

duhovnik v pokoji,

po dolgi, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 81. letu dōbe svoje udan v voljo božjo mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 21. t. m., ob 9. uri zjutraj v Velikem Gabru.

Blagega ranjkega priporočamo v po-božno molitev in spomin.

ŠT. VID pri Zatičini, dne 18. jan. 1889.

(1) Šentviški duhovniki.

Anton Kastelic, trgovec in posestnik, Josip Zorec, živinozdravniški pom. in posestnik, in Julija Simončič roj. Zorec naznanjajo v svojem in v imenu vseh obilnih sorodnikov tužno vest, da je po božji previdnosti njih preljubljena soproga, oziroma mati, gospa

Ivana Kastelic prej omož. **Zorec**

po dolgi, zelo mučni bolezni, prevedena s sv. zakramenti za umirajoče, danes ob 9. uri zjutraj v 48. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Truplo drage rajnice bo v torek, dne 22. t. m., ob 4. uri popoldne na šmihelsko pokopališče k večnemu počitku prenešeno.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v mnogih cerkvah.

Predrago ranjko priporočamo v blag spomin in molitev. (1)

RUDOLFOVO, dne 20. januarija 1889.

Tužnim srcem naznanjamo prežalostno vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo poklicati v boljše življenje gospoda

dr. Fortunata Müllner-ja,

doktorja zdravilstva, umirovljenega c. kr. okrajnega zdravnika, zdravnika P. P. Glavarjevega zavoda v Komendi itd.,

ki je po kratki bolezni, prejemši svete zakramente za umirajoče, danes ob 1/4. uro popoldne v 88. letu dōbe svoje mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega rankega izročilo se bo v nedeljo, 20. t. m., ob 1/4. uro popoldne materi zemlji.

Svete maše zadušnice brale se bodo v mnogih cerkvah.

Znancem in prijateljem priporočamo ljubljene umrlega v blag spomin in molitev.

V KOMENDI pri Kamniku, dne 18. jan. 1889.

(1) Žalujoči ostali.

Spominjajte se ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

Izvrstno sredstvo

zoper kašelj, hripavost, kakor tudi izborna brnilno sredstvo zoper davico, bolezni v grlu, pljučnih vejah in pljučah so

[(20-11)]

protikataralične kroglice,

koje izdeluje lekarnar **Piccoli v Ljubljani**, Dunajska cesta. Njemu naj se pošiljajo tudi zupanja naročila, koja izvršuje proti povzetju izneska. Škatlica 20 kr.

Kroglice iz sladnega ekstrakta, salmiaka, ekstrakta sladkih korenin, sleznega testa, poprove mete in santonina v škatljicah po 10 kr. Pri večjem nakupu rabat.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljuba Eberl,

za Frančiškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. obćinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočila za prekupece iz najnove barve v ploščevinastih pušicah (Bleibbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. 2

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.